

השפעת מספר הפרות לסנסן בדילול על מספר הפרות, משקל כל הפרי ומשקל פרי

ממוצע לסנסן בגדיד 2010 .

אבי סדובסקי, תמיר טיקוצינסקי ויובל זיו- מו"פ ערבה דרומית

ניסוי זה נערך במסגרת תכנית ויסות היבול וגודל הפרי במגיהול. בניסוי זה נבדקו השפעת אורך הסנסנים (מספר הפרות) בדילול על גודל הפרי והאם יש השפעה למספר הפרות לסנסן על גודלם.

מטרת הניסוי:

לבדוק את הקשר בין מספר הפרות לסנסן בדילול למדדי היבול לסנסן בגדיד: מספר פרות, אחוז הישרדות, יבול לסנסן, משקל פרי ממוצע.

שיטות וחמרים:

בעץ מגיהול, נטיעת סתיו 2004, בחוות מו"פ ערבה דרומית, נבחרו 4 אשכולות דומים מתוך 7 שפרחו וחנוטו יבול נורמלי. אשכול אחד הוסר, בשניים שלא נבחרו בוצע דילול של 16:25 (פרות:סנסנים).

בתחילת מאי 2010 בוצעו בכל ארבעת האשכולות שנבחרו טיפולי דילול שונים בכל סנסן כמפורט להלן:

4 פרות לסנסן, 8 פרות לסנסן, 12 פרות, 16 פרות ו 20 פרות לסנסן. הדילול השונה בוצע ב 6 סנסנים לטיפול בכל אשכול באקראי. בכל אשכול היו לאחר הדילול 30 סנסנים עם 300 פרות בסך הכל. כל סנסן סומן בסרט סימון בצבע שונה.

ב 30/7/10 עם תחילת ההבחלה נגדדו כל האשכולות בניסוי. הפרי בכל סנסן נספר ונשקל אחד אחד. מהנתונים שהתקבלו חושבו המדדים הבאים:

מספר ממוצע של פרות לסנסן, אחוז הישרדות (פרי סנסן בדילול לעומת פרי לסנסן בגדיד) יבול ממוצע לסנסן, משקל פרי ממוצע לסנסן.

ניתוח התוצאות נעשה במתכונת של 5 טיפולים ב 4 בלוקים.

תוצאות:

מספר הפרות הממוצע לאשכול בגדיד היה 197 ומשקלם הכולל היה 3.96 ק"ג (טבלה 1)

למספר הפרות בדילול הייתה השפעה מובהקת על רוב מדדי היבול לסנסן שנבדקו.

ככל שמספר הפרות לסנסן בדילול היה גבוה יותר מספר הפרות בגדיד והיבול לסנסן היו גבוהים יותר (טבלה 1).

ככל שמספר הפרות לסנסן בדילול היה גבוה יותר אחוז ההישרדות היה נמוך יותר (טבלה 1)

למספר הפרות לסנסן בדילול לא הייתה כל השפעה על גודל הפרי הממוצע לסנסן (טבלה 1).

לא נמצא קשר בין מספר הפרות לסנסן בגדיד ומשקל הפרי הממוצע לסנסן (גרף 1)

נמצא קשר חיובי מובהק בין היבול לסנסן ומשקל פרי ממוצע. ככל שמשקל היבול לסנסן היה

גבוה יותר משקל הפרי הממוצע לסנסן זה היה גבוה יותר (גרף 2)

סיכום ומסקנות

בניסוי זה לא נמצאה השפעה מובהקת למספר הפרות לסנסן בדילול באותו אשכול על גודל הפרי הממוצע. נמצא כי ככל שמספר הפרות בדילול היה גבוה יותר מספר הפרות ומשקל היבול סנסן היו גבוהים יותר וכך גם גודל הפרי הממוצע. מתוצאה זו ניתן להסיק כי למספר הפרות לסנסן בדילול (עד 20) אין השפעה על גודל הפרי. בגלל הקשר החיובי שנמצא בין היבול לסנסן וגודל פרי ממוצע יתכן ורצוי להשאיר יותר פרות לסנסן בדילול. תוצאות דומות התקבלו בניסויים בעונות הקודמות. תקפות מסקנות אלה יבדקו בעונות הבאות. משמעותן של התוצאות שאין חשיבות לאורך הסנסן ולכן ניתן לבצע דילול פחות קפדני.

טבלה 1: השפעת מספר הפרות לסנסן בדילול על מספר הפרות לסנסן, אחוז הישרדות, משקל כל היבול, ומשקל פרי ממוצע לסנסן בגדיד.

משקל פרי ממוצע בגרם	יבול לסנסן בגרם	אחוז הישרדות (יחס חנטים/פרי)	פרי לסנסן בגדיד	מספר סנסנים ממוצע לטיפול באשכול	פרי לסנסן בדילול
19.6	63 e	80 a	3 e	4.5	4
21.1	118 d	70 b	6 d	5.25	8
20.6	148 c	60 c	7 c	5	12
20.1	169 b	52 d	8 b	5.25	16
20.9	181 a	44 e	9 a	5	20
אותיות שונות מאונך מציינות הבדל מובהק בין ממוצעי הטיפולים במבחן תחום מרובה ברמה של 0.05					
	3.96 ק"ג		197	27	ס"ה לאשכול

